

Indonesië

3 Klimaat en landschap

De Indonesische archipel ligt in de tropen, het gebied rond de evenaar. Op de meeste eilanden heerst een tropisch regenwoudklimaat. De temperatuur komt er nooit onder de 18 graden en overdag is het tussen 27 en 33 graden. Er valt meer regen dan in Nederland en België, soms met enorme plensbuien. In de regentijd, de *moesson*, valt de meeste regen, dat is van oktober tot eind maart. Daarna begint de droge tijd, met veel minder neerslag. Sumatra, Kalimantan en Java krijgen de meeste regen. Meer dan de eilanden in het oosten, waar de droge tijd langer duurt: zo'n 7 maanden.

In de regenwouden van Sumatra en Kalimantan leven orang-oetans in de bomen. Ze zoeken er eten, rusten er en maken er een nest klaar voor de nacht.

Vulkanisme

In hoofdstuk 1 las je al dat Indonesië veel vulkanen heeft. Het land maakt deel uit van de Ring van Vuur (Ring of Fire), een hoefijzervormig gebied rondom de Grote Oceaan. Dat gebied heet zo omdat er de meeste aardbevingen en vulkaanuitbarstingen ter wereld voorkomen. Dat komt zo. Diep in de aarde zit *magma*: gloeiend heet vloeibaar gesteente. Daar overheen ligt de aardkorst waarop wij leven. Die aardkorst bestaat niet uit één stuk, maar uit losse aardplaten die constant bewegen, naar elkaar toe of juist van elkaar af. In de Ring of Fire botsen aardplaten steeds met elkaar. Daardoor ontstaan aardbevingen en vulkaanuitbarstingen.

Zodra het magma uit een vulkaankrater tevoorschijn komt, noem je het lava. De krater spuwt niet alleen lava uit. Uit de krater ontsnappen ook kilometers hoge rookpluimen, die uit giftige zwaveldamp kunnen bestaan. Ook aswolken gaan de lucht in. Ze verduisteren de zon en belemmeren het vliegverkeer. Deze as, eigenlijk kleine stukjes lava, valt neer als een asregen en kan dorpen en velden met een dikke laag as bedekken.

Regenwouden

In Indonesië zijn er vulkanen van meer dan 3000 meter hoog. Dankzij de vele uitbarstingen ontstond er een vruchtbare aardbodem van vulkanisch as en gestold lava. Samen met het warme en vochtige tropisch klimaat zijn dit ideale omstandigheden voor plantengroei. Veel gebieden van de archipel raakten zo begroeid met regenwouden. Meer dan de helft van het land is ermee bedekt. In regenwouden groeien veel bijzondere planten. Zo zijn er meer dan 1500 soorten orchideeën geteld. De waringin, een reuzenboom met een stam van 40 meter hoog en 3 meter

Op het platteland

Bijna de helft van de Indonesische bevolking woont in *kampongs* en *desa's* op het platteland. Een kampong is een klein dorp, meestal een groep huizen met een hek of haag erom. Een desa is een groter dorp, vaak met duizenden inwoners. Bijna altijd is er een moskee, een basisschool en één of meer warungs: kleine winkels voor dagelijkse spullen. In grote dorpen is er op vaste dagen pasar, een markt. Kinderen uit een kampong moeten soms ver lopen naar een school in een ander dorp. De basisschool is gratis, maar je moet wel betalen voor schooluniformen. Op het voortgezet onderwijs komen daar boeken

en reiskosten bij. Voor kinderen uit arme gezinnen wordt dat te duur, waardoor ze vaak stoppen met school.

Veel dorpen hebben waterleiding, maar lang niet allemaal. Daar halen mensen het water uit een waterput of uit een meer of rivier. Voor veel dorpskinderen is waterhalen een dagelijkse klus. Kunnen ze meteen een frisse duik nemen.

Desa's zijn net als steden verdeeld in kleine woonbuurten. Zo'n woonbuurt organiseert buurtfeesten, het ophalen van afval, bewaakt de veiligheid en helpt mensen die iets is overkomen. De laatste 100 jaar zijn veel dorpsbewoners naar steden vertrokken op zoek naar werk.

School in de stad Bukittinggi op Sumatra. Kinderen ophalen met de auto? Dat gebeurt hier weinig. Maar voor of achter op de scooter, dat is hier heel gewoon.

Indonesië

209

Welk land bestaat uit meer dan 17 duizend eilanden? Indonesië, de grootste eilandenstaat ter wereld! Bijna alle eilanden zijn vulkanisch. In de regenwouden en natuurparken leven orang-oetans en prachtige vogels, zoals de paradijsvogel. Maar ook een dier met de eigenaardige naam 'het spookdier'. Indonesië heeft een rijke cultuur. Denk aan gamelanmuziek, dans, festivals en soms eeuwenoude gebouwen, waaronder tempels, moskeeën en kerken. Vergeet ook het Indonesische eten niet, pittig van smaak door specerijen die daar groeien.

Dit boek is geschreven door Zeger van Mersbergen.

Documentatiecentrum

imprint van Schoolsupport
documentatiecentrum.nl

9 789464 392272